

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2051
Tarih : 10-05-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Engelli kadınlara yönelik şiddet ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması, engelli kadınların şiddet ortamından uzaklaştırılması, toplumsal yaşamın her alanında güçlendirilmesi ve bu doğrultuda yasal mekanizmaların devreye konulması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim

Nursel AYDOĞAN

Diyarbakır Milletvekili

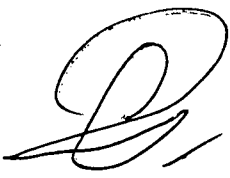
GEREKÇE

Kadına yönelik şiddet ve kadının uğradığı ayrımcılık sivil alanda kadın örgütleri başta olmak üzere partimizin verdiği kadın özgürlüğü mücadelesi ile görünür hale gelmiştir. Bu anlamda kadına yönelik şiddet ve ayrımcılık her ne kadar görünür bir hale gelse de engelli kadınların uğradığı şiddet ve ayrımcılık hala çok ciddi boyutlardadır. Engelliliğin yanı sıra kadın olmanın getirdiği ayrımcı tutumların ve kalıplaşmış yargıların baskısı altında olan engelli kadınlar üzerinde toplumsal cinsiyet dayatmaları sonucu doğan cinsiyet eşitsizliği daha ağır bir etki yaratmaktadır. Engelli kadınların, toplumsal ön yargılar başta olmak üzere, ayrımcılık ve şiddet karşısında faili tanımlayamama, fiziksel ve sözel olarak şiddete karşı koymada yetersizlik durumuyla şiddetin her türüne uğrama riski diğer kadınlara oranla daha fazla olmaktadır.

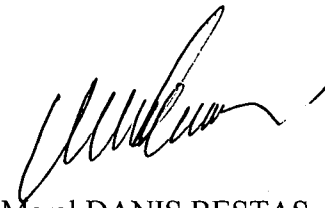
Türkiye’de yüzde 58,6’sı erkek, yüzde 41,4’ünün de kadın olduğu belirtilen engelli sayısının toplam nüfus içindeki oranını yüzde 12,29 olduğu bu oranın da yaklaşık 9 milyon kişiye tekabül ettiği tahmin edilmektedir. Ulusal Engelliler Veri Tabanı’na göre, eğitim düzeyinin engelli bireylerde genel nüfusa oranla çok daha düşük olduğu genel nüfusta 6 yaş üstünde okuma –yazma bilmeyenlerin oranının yüzde 12,9 olduğu bu oranın engelli bireylerde ise yüzde 41.6 gibi büyük bir orana karşılık geldiği bilgisi yer almaktadır. Eğitim düzeyi engelli bireylerde cinsiyete göre değerlendirildiğinde ise çok daha ciddi boyutlarda olduğu görülecektir. Ulusal Engelliler Veri Tabanı’na göre kadın engelliler arasında okuma-yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 54,9 iken erkek engellilerde ise yüzde 32,1 olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine Türkiye’de ilk defa Engelli Kadın Derneği tarafından yapılan ve engelli kadınların karşılaştığı ayrımcılığın boyutlarına ilişkin yapılan araştırmalarda erkek şiddetine uğrayan kadınların ilk başvurdıkları Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri’ne (ŞÖNİM) engelli kadın başvuru sayısının çok düşük olduğu, bakımevi, huzurevi, rehabilitasyon merkezi gibi kapalı kurumlarda kalan engelli kadınlara yönelik özellikle kurum personeline uygulanan şiddet riskinin çok yüksek olduğu; ve en önemlisi de şiddet önleme merkezlerinin fiziksel açıdan engelli bireylerin erişimine uzak biçimde fiziksel özelliklere sahip olduğu gibi birçok tespite yer vermiş ve özellikle kaynaştırma eğitiminde erkek öğrenci sayısının kız öğrenci sayısından fazla olmasının engelli kız çocuklarının 2 kat daha dezavantajlı olduğu tespitine yer vermiştir.

Bu çerçevede Anayasa’nın 10 uncu Maddesi ile **“Kanun Önünde Eşitlik”** ilkesi düzenlenirken, 2005 yılında yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu’nun 122 nci Maddesi ile ayrımcılık suçu düzenlenmiş ve 5378 Sayılı Kanun ile engelliliğe dayalı ayrımcılık yasaklanmıştır. İş Kanunu’nun 5 inci Maddesi ile de **“Eşit Davranma İlkesi”** başlığı altında iş ilişkisinde ayrımcılık yasaklanırken yine BM Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme ile engelliliğe dayalı; BM Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi ile cinsiyete dayalı ve BM Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme ile ırka dayalı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile ise düzenlenen haklar bakımından ayrımcılığın her biçimde yasaklandığı hükümleri düzenlenmiştir.

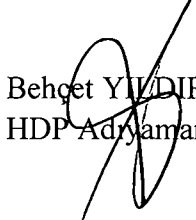
Türkiye’de engelli kadına yönelik şiddet ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması için öncelikle şiddet ve ayrımcılık sorununun görünür kılınması gerekmektedir. Türkiye’de engelli kadına yönelik sistematik hale gelen ve görünmeyen şiddet ve ayrımcılığın toplumun her kesiminde var olduğunu göstermek, bu konuda kamuoyu bilinci ve kamu politikası oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla meclis bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

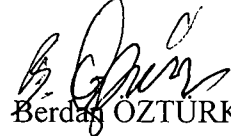
Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

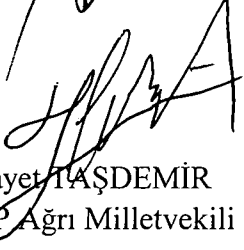
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

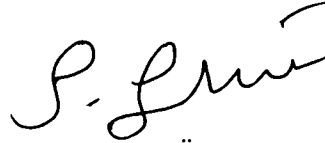
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

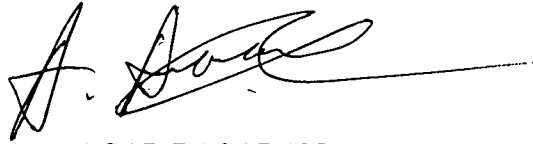
Berdağ ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

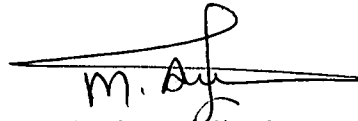
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

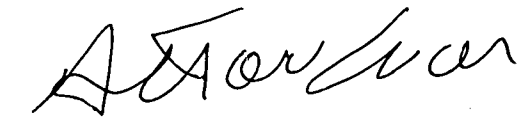
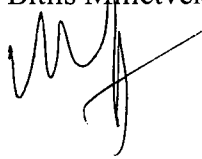

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

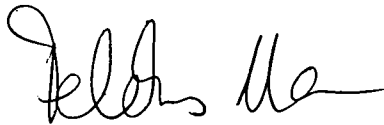

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

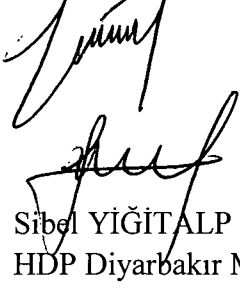

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

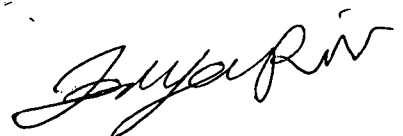
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

ili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkari Milletvekili

Selma IRMAK
HDP Hakkari Milletvekili

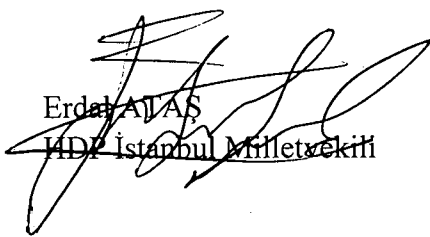
Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATLAS
HDP İstanbul Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili